

spoedig voedselgebrek vertoonde door hun te groot aantal en daardoor ontstonden er uitroeiende ziekten, die héél wat grotere slachtingen onder de visschen brachten dan al de vischetende vogels hadden gedaan. Het schietgebod werd spoedig herroepen en aan de vischetende vogels werd bescherming verleend; het gevolg hiervan was dat spoedig de oude, goede verhouding weer intrad, d.w.z. dat de Kaspische Zee zooals voorheen, een der vischrijkste streken der aarde bleef. En zoo is het overal: waar vele moeras- en watervogels zijn, zijn ook vele visschen. Dus dit is precies hetzelfde als Prof. Schillings in zijn boeken over Afrika herhaaldelijk aantoonde, evenals ontelbare andere natuurkenners. Zoolang de mensch niet ingrijpt, is de vischrijktom van alle wateren constant en zeer groot; gedurende alle eeuwen dat de vischetende vogels bestaan is dat zoo geweest en gebleven, juist omdat die vogels bestaan. »Nog nooit is een mensch rijker of gelukkiger geworden door het uitroeien van diersoorten of planten, maar wel armer en ongelukkiger«, zegt een schrijver terecht. Wat dan te zeggen van een mensch, waarvan Hoffmann in zijn stuk »Ueber die Abnahme verschiedener Vogelarten« bericht, dat aldus luidt: »Een vischkweker in Hamburg schoot in één zomer 32 ijsvogels!« En dat alleen, omdat dit beestje tusschen vele waterinsekten etc. per dag hoogstens een tiental vischjes eet, vele waarvan de mensch bovendien toch nooit eet bij zijn vischverorberingen. En lees nu heden eens de kamerverslagen, waarin vermeldt wordt, dat »duizenden manden kleine, voor consumptie nog waardelooze nestvisch aan de eenden ter voedsel wordt gegeven«!! En zulke onmenschen zijn gerangschikt onder de »nuttige wezens«! en hun handelingen worden lang zoo sterk niet bestraft of tegengegaan als het eten van die enkele vischjes door den ijsvogel (omdat hij niet zonder visch bestaan kan, hetgeen van geen enkele menschenmaag gezegd kan worden). Zeer ad rem zegt Professor Dr. Koepert onlangs in zijn klagen over mensch contra natuur: »een grondige verandering van jacht- en visscherijwetten en een totale overeenstemming van die wetten met de vogelbeschermingswetten is dringend noodig«. En in »Natur und Haus« van 1906 No. 17 heeft hij er al zoo goed op gewezen hoe immers uit de geldmiddelen van natuurwetenschappelijke of natuurbeschermende vereenigingen, vergoedingen konden bepaald worden voor werkelijke, wetenschappelijk bewezen schade die groote roofvogels of reigers aangericht hadden. Maar ik (evenals hij dit aantoonde) geloof, dat zéér zelden, zelfs in onze verwrongen natuurtoestanden, iets behoefde uitbetaald te worden. (Zou bovengenoemde heer A. Capadose te Diepenveen veel werkelijke schade hebben gehad van dien »zeldzamen« buizerd? en dat dan gerekend over zijn heel inkomen of grondbezit???) In een schitterend mooi geschreven en geïllustreerd boekje van Prof. Dr. Hegi over »Die Naturschutzbewegung und der Schweizerische Nationalpark«, Füssli's Wanderbilder No. 279) wordt weer zoo'n zuiver en fel licht geworpen op de schandelijk-onrechtvaardige en ongemotiveerde slachterijen en vernielingen van den mensch. In een hoofdstuk waaruit ik een volgenden keer hoop te citeeren, wordt er ook op attent gemaakt, dat het meer dan tijd wordt, de »Weltnaturschutz« ook wettelijk uit te breiden over de steeds nog onbeheerde zeeën. Aanbevelenswaardige lectuur voor ieder zijn ook de twee mooi geïllustreerde werkjes: »Der Naturschutzpark in der Lüneburger Heide« en »Naturschutzparke in Deutschl. und Oesterreich: ein Mahnwort an d. D. u. Oesterr. Volk« vom Verein Naturschutzpark Sitz Stuttgart.

Dordrecht.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.

De merel. — In *De Levende Natuur* van 15 April j.l. komt voor, een artikel van uwe hand, waarin wordt verzocht om inlichtingen over meer of minder stoutigheden van tuinmerels en daar ik die kereltjes al jarenlang in mijn tuin heb, wil ik u een en ander mijner onderzinkingen mededeelen:

Het voor is in een paar woorden gezegd.

Het zijn gezellige vogels, ze zijn zoo mak, ze vliegen niet eens weg als men in den tuin komt en ze kijken je met hunne verstandige oogen zoo prettig aan.

De zang is leelijk, eentonig en bepaald zich tot 3—4 hard klinkende tonen — ongeveer zoo:

Dat begint 's zomers 's morgens al om 3 uur en honderd maal heb ik ze naar den drommel gewenscht.

Dan hebben ze ook nog een hooge scherpe roep, die ze soms dagen achtereen doen hooren, ik heb lang gezocht om te weten wat ze daarmede bedoelen, maar toen ze op het laatst van den zomer een nest in een der lyboomen gebouwd hadden, toen wist ik het.

Die roep geldt de jongen om ze uit het nest te lokken, maar daar beginnen ze al mede als de kleintjes nog maar eenige veertjes hebben.

Dat roepen is erg vervelend doordien het zoo doordringend klinkt.

Maar nu het tegen:

Dat ze me geregeld al mijne morellen opeten dat is tot daaraan toe, dat ben ik nu eenmaal gewend, maar dit jaar had ik, wat anders zelden gebeurd, een honderdtal mooie trossen witte druiven, daar heb ik geen enkel druifje van behoeven te eten, vóórdat ze rijp waren, hadden zij ze allen, maar ook allen, weggehaald.

Van moederbeziën schijnen ze niet erg te houden, ze pikken ze wel af, maar laten ze dan meestal vallen, of zou het kunnen zijn omdat deze vrucht bij de minste aanraking afvalt!

Maar een mijner perenboomen moet het altijd ontgelden, in vereeniging met de Kauwen, wordt die geëxploiteerd — vallen de peren dan half verorberd op den grond, dan wordt dat overgeblevene ook niet versmaad, want nooit zijn ze verzadigd.

Summa Sumarum kunt u wel begrijpen dat ik die kereltjes heel graag kwijt zoude zijn, maar om ze dood te schieten, dat is toch wel een beetje erg en komt er in de winter al eens sneeuw of sterke vorst, dan ben ik nog dwaas genoeg om de schelmen nog te voederen.

Nu ten slotte nog een woord, waarom ik nu eerst schrijf. Bovengenoemde aflevering heb ik eerst gisteren in handen gekregen — ik sta ongeveer de laatste op de lijst van ons leesgezelschap.

Mijne eenige hoop is nu maar dat ik u niet al te zeer verveeld zal hebben,

Tilburg.

N. DAAMEN.

Verbetering v/h Verzeichnis enz. — In de vorige aflevering heb ik geschreven, dat de bedoelde lijst in den handel is; dit is eene vergissing, verneem ik; aan het opgegeven adres 's Rijks-Herbarium te Leiden, is het boek te verkrijgen.

E. Hs.

Aquarium-boekje. — Op blz. 157 is, regel 3 v. o., vooraan, bij het drukken waarschijnlijk een getal uitgevallen en is er maar wat ingezet, vermoed ik ten minste, er moet 660 staan in plaats van 400. Tevens te verbeteren blz. 85, midden: tweemaal Vijvermossel in Zwanenmossel; onderaan Anadonto in Anodonta, en op blz. 83, regel 3 v. bov., leverkieuwen in lever en kieuwen; en op blz. 72 staat terrarium, moet zijn aquarium.

A A N G E B O D E N :

»De Levende Natuur«, deel VII (behalve afl. 10); deel VIII, compleet in afleveringen; deel IX, idem.; deel X (behalve afl. 1); deel VIII, afl. 10 afzonderlijk; deel XIV, afl. 1 afzonderlijk voor de meestbiedende. Vracht voor koopers. Verder Verkades plaatjes »Bonte Wei«: 2, 4, 6, 9, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 23, 25, 31, 35, 39, 43, 45, 47, 52, 53, 57, 59, 62, 67, 73, 78, 86, 87, 90, 92, 99, 103, 104, 105, 106, 107, 112, 116, 119, 131, 132, 133, 138, 139, 140; »Blonde Duinen«: 46, 75, 113, 119, 130, 139, 144 in ruil voor plaatjes »Naardermeer«. Adres: Th. W. L. Scheltema, Wilhelminaweg B 2831, Wageningen.

G E V R A A G D :

Wie kan mij voor mijn schoolcollectie helpen aan een brok echte lava en eenige stukken hennepstengel. Verzendingskosten worden gaarne vergoed. B. S. Veenstra, H. e. S., Noordwolde (Fr.).

Ter overname: Ed. Reitter. Tauna Germanica Käfer Deutschlands, deel I, II, III. Aanbiedingen met prijsopgave aan H. Reerink van Cheribon, Nieuwe Gracht 100, Haarlem.

Een aquarium (niet uit één stuk glas), waterdicht, $\pm 50 \times 30 \times 30$ cm. Adres: Dr. A. C. Oudemans, Boulevard 85, Arnhem.

C O R R E S P O N D E N T I E .

A. J. G., Den Haag. Tegen den tijd dat de vlinders en kevers weer vliegen, zullen wij het een en ander over het vangen en conserveeren zeggen.

H.